

DRAMA - KULTURNI CENTER

Kot izhodišče za oblikovanje nove celote Drame je najpomembneje upoštevati dejstvo, da je Drama ena izmed osrednjih kulturnih ustanov Slovenije, center družabnosti in medkulturnega dialoga. Hkrati je ustanova javni zavod, kar je za samo vizijo objekta najbrž najpomembnejše. Hiša je torej **NAMENJENA JAVNOSTI** in sicer ne le med predstavami, ampak **VES ČAS**. Takšna ustanova mora ponujati prostor, ki bo čimbolj odprt in bo **NAGOVARJAL ČIM ŠIRŠO MNOLIČICO**, jo k sebi privabljal in s tem nudi **PROSTOR SREČANJA**. V mislih imamo idejo Drame kot kulturnega centra.

S temi ideali v mislih se najprej poraja ideja o velikem praznem prostoru. **VELIKEM PROSTORU PRED HIŠO IN V NJEJ**. Pred hišo trg, osvobojen vseh permanentnih urbanističnih ovir, v hiši velik popolnoma prilagodljiv prostor, ki bi omogočal raznovrstne kulturne dogodke.

Trg mora sam po sebi ponujati prostor srečanja, prostor formalnih, neformalnih, spontanili ali celo naključnih kulturnih dogodkov. Trg brez nepotrebnih arhitekturnih intervencij ponuja prazen fleksibilen prostor, ki ga zapolni začasni performans, gledališka predstava, glasbeni dogodek, ali umetniško delo. Prostor kulture sredi mesta, platforma ki vsaj za trenutek vsakdanje življenje vsakega mimoidočega pomeša z akademskim.

OHRANJENA KUPOLA, V NJEJ SEKUNDARNI INTERNI KLUB

PARK ZA UMETNIKE

REPRESENTATIVNE FASADE

Na stranski fasadah, v iztežkih "predstavljeni" vsi nepogrešljivi deli teatra: obiskovalci, igralci, ostalo uredniško osebje ter tehnično osebje.

SIMETRIJA NOVEGA DELA

Glavni kamniti fasadi novega dela, ki z vertikalnimi lamelami spominjata na kanelure klasičnih stebrov grškega teatra, stečeta rahlo mimo okroglin in tako ustvarjata dematerializacijo vogalov, in s tem spominjata na lahkostnost gledaliških scenskih elementov.

ZASTEKLENO PRITLIČJE

ponuja bežen upogled v dogajanje za odrom. Pogled za gledališko zaveso.

TRG KOT ZUNANJE PRIZORIŠČE

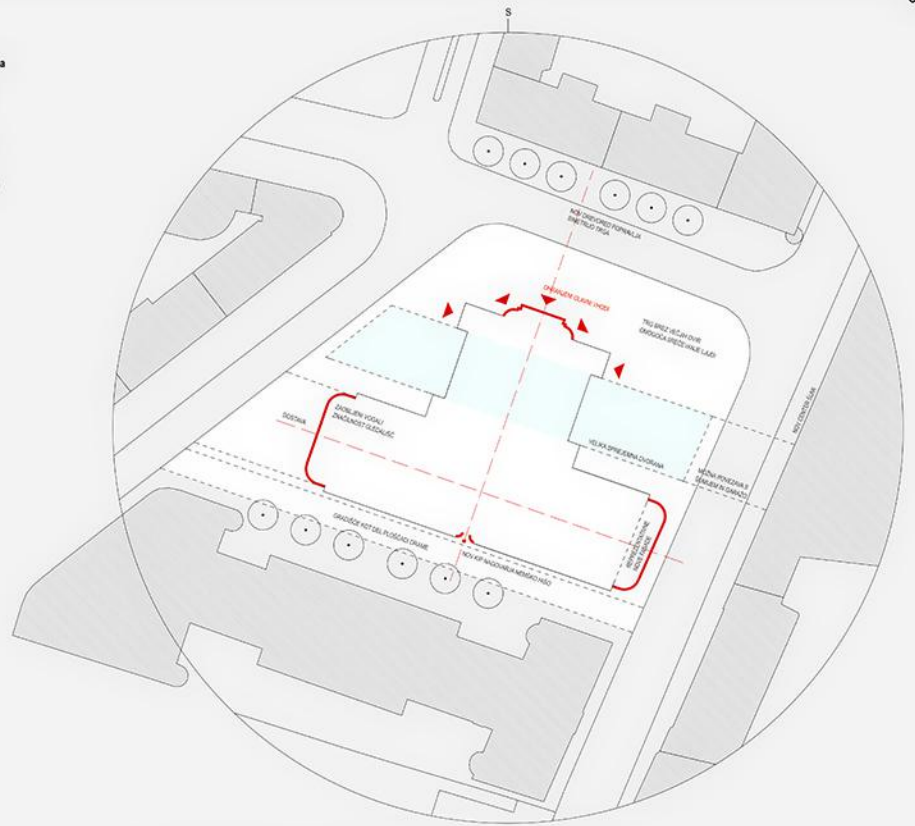
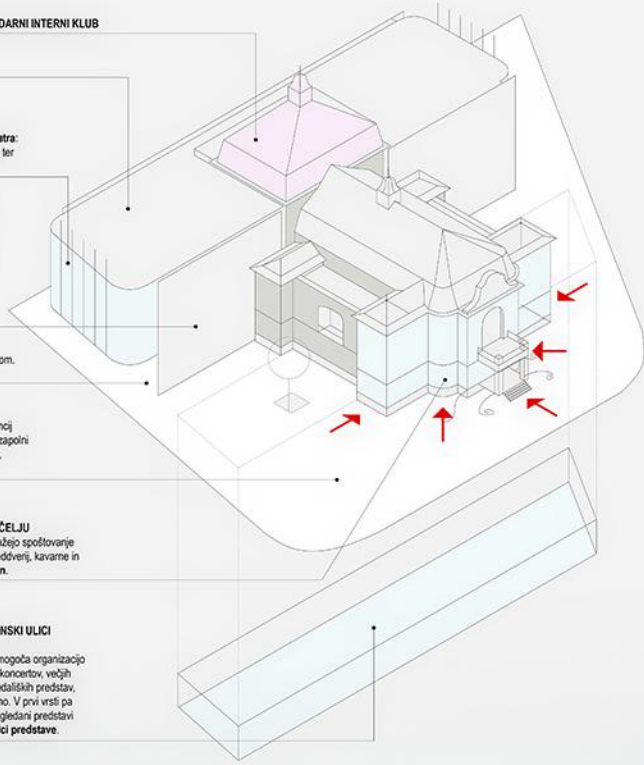
Trg brez nepotrebnih arhitekturnih intervencij ponuja prazen fleksibilen prostor, ki ga zapolni začasni performans, gledališka predstava, glasbeni dogodek, ali umetniško delo

OBSTOJEČI VHODI NA GLAVNEM PROČELJU

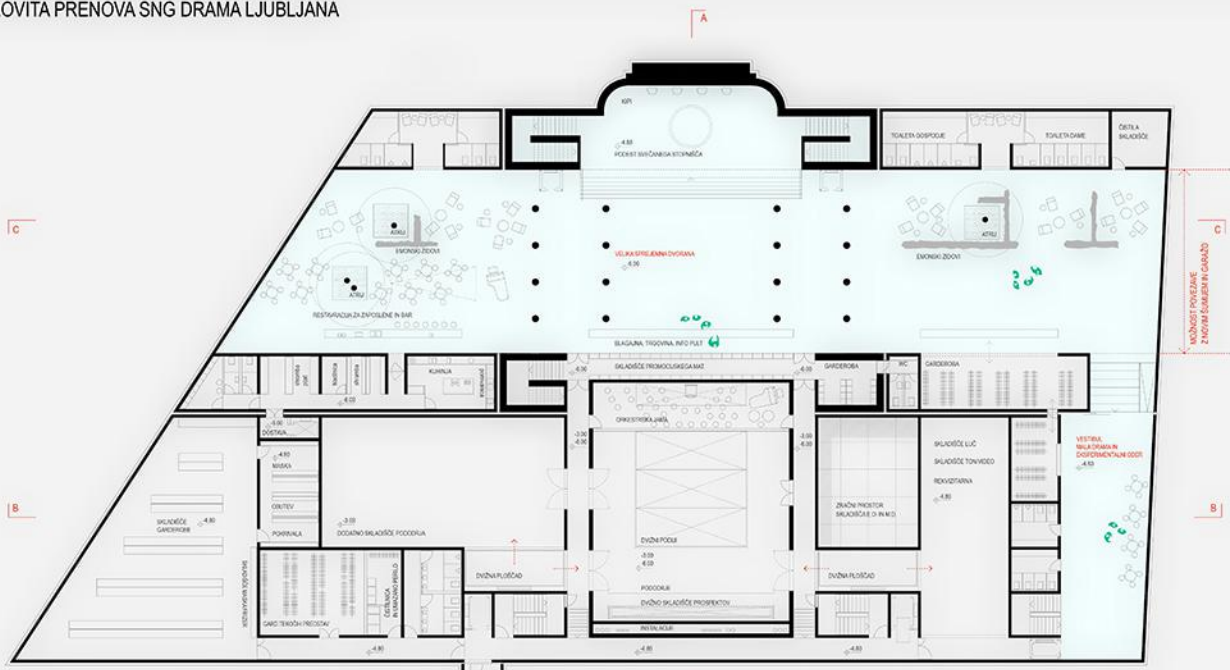
ostajajo edini dostop v objekt in s tem kažejo spoštovanje do historičnega dela teatra. Dostop do predvorja, kavarne in nove sprejemne dvorane so odprti cel dan.

NOVA SPREJEMNA DVORANA NA EMONSKI ULICI

DOSTOPNA VES DAN ponuja prazen prilagodljiv prostor, ki omogoča organizacijo tako večjih tiskovnih konferenc, komornih koncertov, večjih gala prireditev, knjižnih sejmov, pa tudi gledaliških predstav, modnih revij, umetniških razstav in podobno. V prvi vrsti pa ponuja prostor, kjer lahko obiskovalci po ogledani predstavi delijo vtise drug z drugim ali z ustvarjalci predstave.

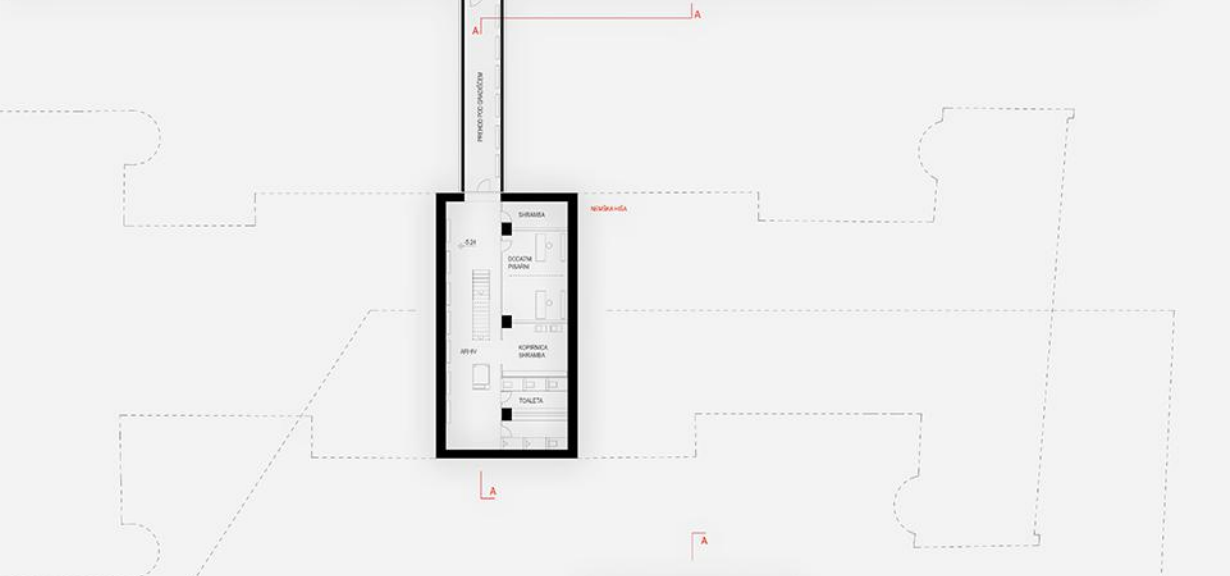
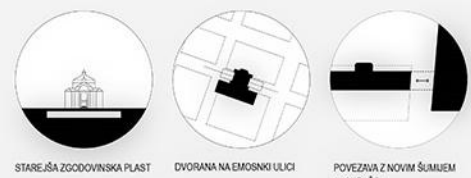
TLORIS 1 KLETI
MERILO 1:200

Skazi glavne vhode pa se je moč spustiti tudi v drug svet, ki opominja obiskovalca, da zgodovina območja sega precej dlje od postavitve gledališča pred dobrimi stotimi leti, ko je bilo gledališče nemško in ko v njem ni bilo slovenske besede. Na območju Drame se namreč pričakuje arheološki odkritje rimske poselitve. Tako bi se obiskovalec sprehodil mimo rimskih zidov, med katerimi bi bila zasajena drevesa, ki bi iz te starejše plasti zgodovine zopet zrastle na površje.

Ostojeci stopniški vodita iz priležne do podesta velikosti zgornjih predstavnih, kjer so nameščeni kipi v podobni maniri kot v zgornjih nadstropjih. S podesta se dvije stopnišče združijo v eno široko stopnišče, ki se po vzoru najbolj ugodnih svetovnih gledališč in oper svetočno spusti do velike sprejemne dvorane.

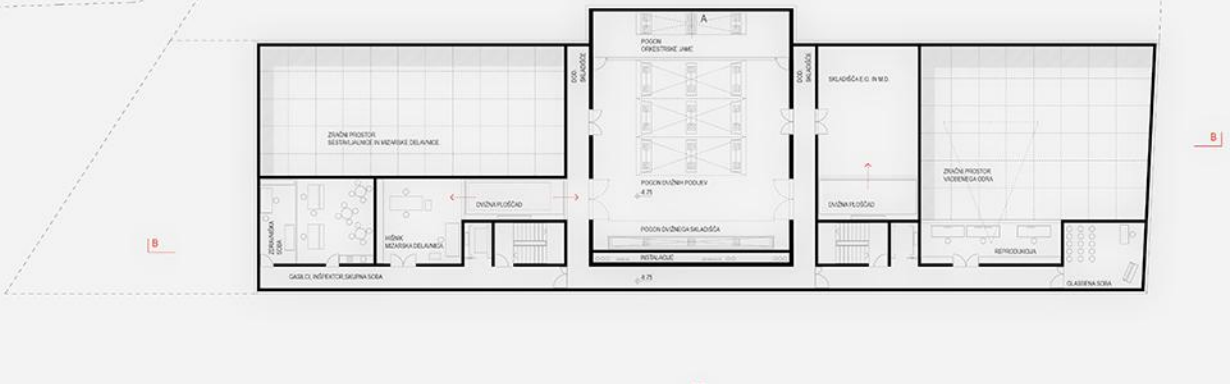
Prostor z 900 kvadratnimi metri ponuja najširši nabor predstev in dogodkov. Tu so najhitrejši glavni informacijski pult, prodajalnice in trgovina, garderobe ter restavracija, ki lahko služi kot inšeni klub za umetniške osebe, ali pa za pogostitev ob večjih dogodkih. Predvsem pa, tako kot trig pred Dramo, ponuja prazen prilagodljiv prostor, ki omogoča organizacijo tako večjih takovnih konferenc, komornih koncertov, večjih gala prireditev, knjižnih sejmov, pa tudi gledaliških predstav, modnih revij, umetniških razstav in podobno. V prvi vrsti pa ponuja prostor, kjer lahko obiskovalci po ogledani predstavi delijo svoje drug z drugim ali s uveljavljenimi predstavi.

Preko glavne dvorane je možno priti tudi v vestibul Male drame in Eksperimentalnega odra.

TLORIS 2 KLETI
MERILO 1:200

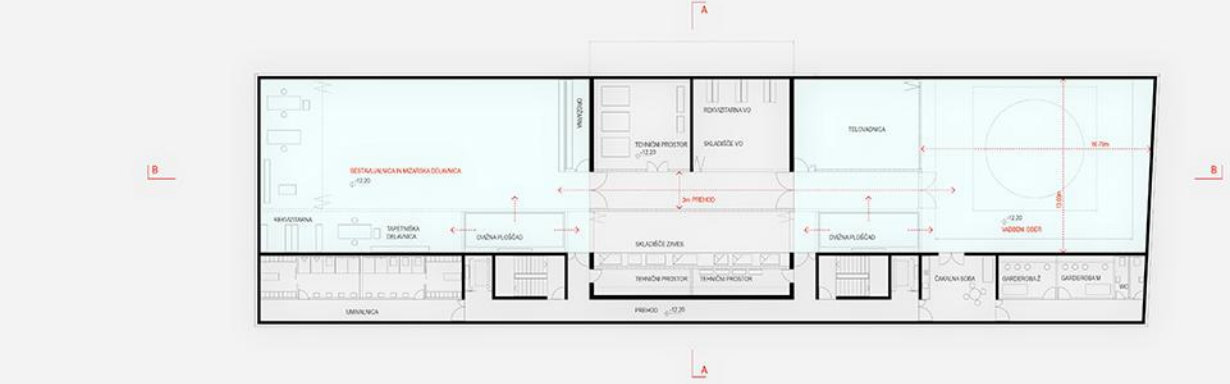
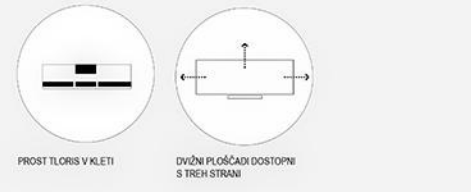
Srednja kletna etaža je namenjena prostoru skupnih služb, glaslovcem, zdravnikom in hišniku. Na drugi strani odskega kipa je skladišče eksperimentalnega odra in Male drame, ki se neposredno navzgor na dvžno ploščad in tako ponuja dobro povezanost z obema odroma. Ob značnem prostoru vadbenega odra je reprodukcija in glasbena soba. V tem nadstropju se konča odski stolp. Tu so torej pogoni pomirnih podstev in podjev orkestrske jame.

TLORIS 3 KLETI
MERILO 1:200

Pod manipulacijskim prostorom se v tretji kleti preko dveh etaž razteza sestavljalnica s sprejemnimi prostori, kot sta na primer mizarska in tapetarska delavnica. Na sestavljalnici se neposredno pripenja dvžna ploščad, ki povezuje sestavljalnico z manipulacijskim prostorom v petletju. Pozicija tovrstne ploščadi je takšna, da ponuja dostop kar iz treh strani.

Od tu vodi prehod preko tehniških prostorov in skladišč do vadbenega odra in televizorice. Poleg njiju so tu še garderobe in čakalna soba za umetniške osebe. Tudi tu se ploščad odpira na tri strani.

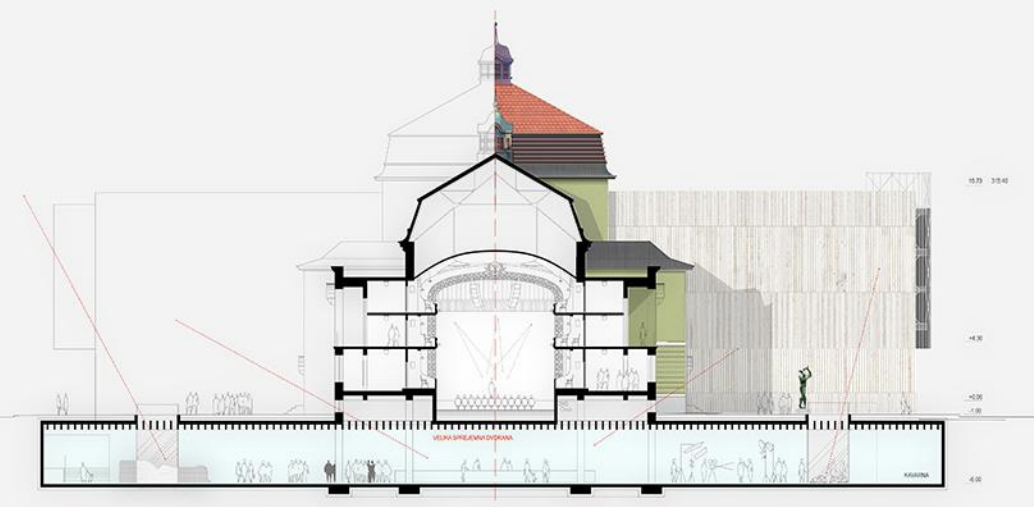
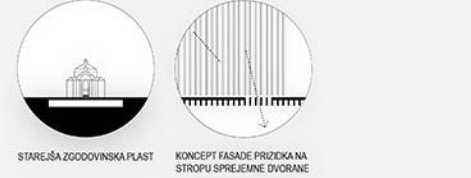

PREČNI REZ
MERILO 1:200

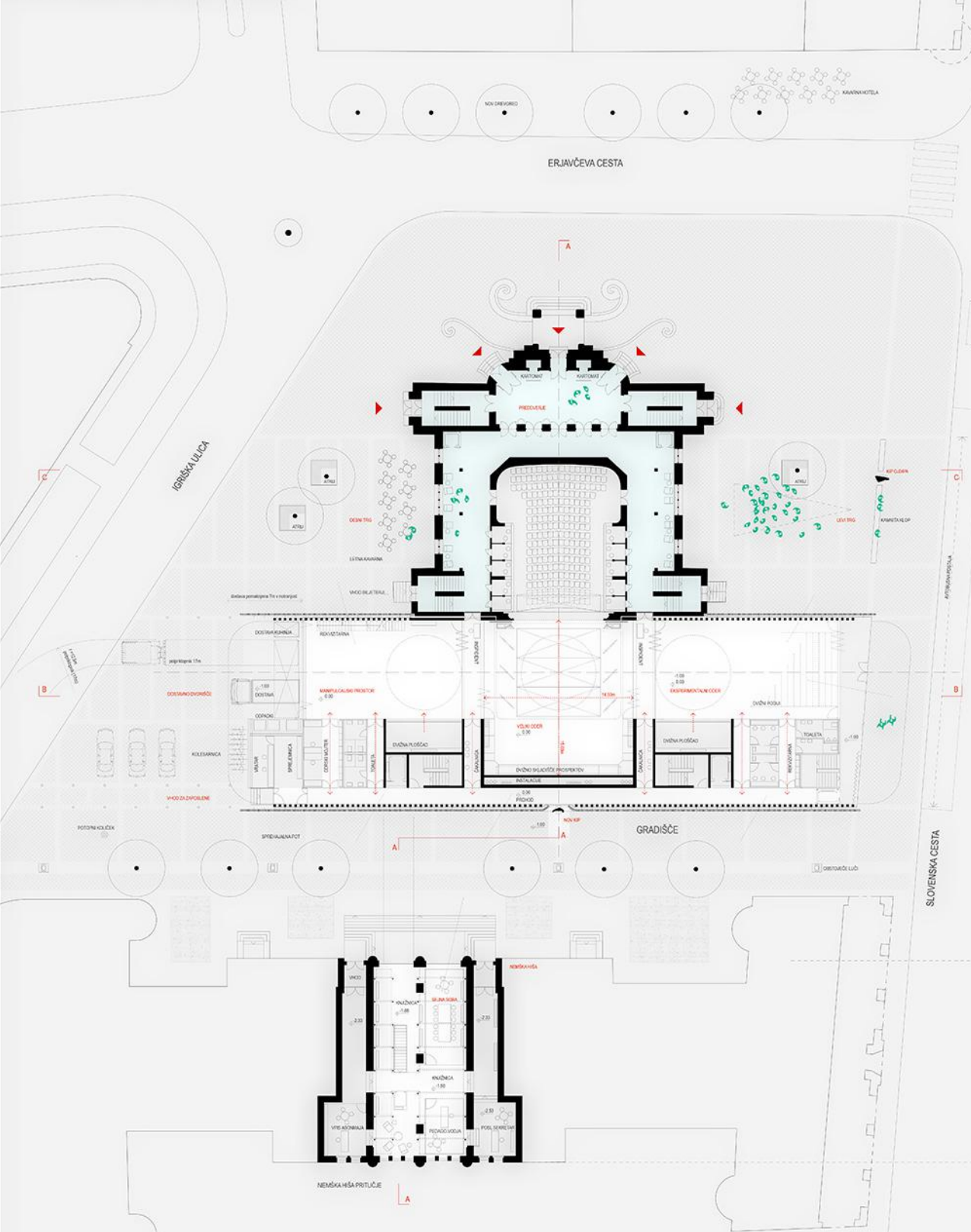
Prečni prerez prikazuje obstojajočo dvorano velikega odra in njeno predelavo. Pod obstojajočo dvorano pa se razprostira drug svet, ki opominja obiskovalca, da zgodovina območja sega precej dlje od postavitve gledališča pred dobrimi stotimi leti, ko je bilo gledališče nemško in ko v njem ni bilo slovenske besede. Na območju Drame se namreč pričakuje arheološki odkritje rimske poselitve. Tako bi se obiskovalec sprehodil mimo rimskih zidov, med katerimi bi bila zasajena drevesa, ki bi iz te starejše plasti zgodovine zopet zrastle na površje.

Prostor z 900 kvadratnimi metri ponuja najširši nabor predstev in dogodkov. Tu so najhitrejši glavni informacijski pult, prodajalnice in trgovina, garderobe ter restavracija, ki lahko služi kot inšeni klub za umetniške osebe, ali pa za pogostitev ob večjih dogodkih. Predvsem pa, tako kot trig pred Dramo, ponuja prazen prilagodljiv prostor, ki omogoča organizacijo tako večjih takovnih konferenc, komornih koncertov, večjih gala prireditev, knjižnih sejmov, pa tudi gledaliških predstav, modnih revij, umetniških razstav in podobno. V prvi vrsti pa ponuja prostor, kjer lahko obiskovalci po ogledani predstavi delijo svoje drug z drugim ali s uveljavljenimi predstavi.

V prostoru skazi nosilce pravice svitloba iz treh ozkojih stebrov ter iz obstojećih kletih oken na starih fasadah hišnega dela.

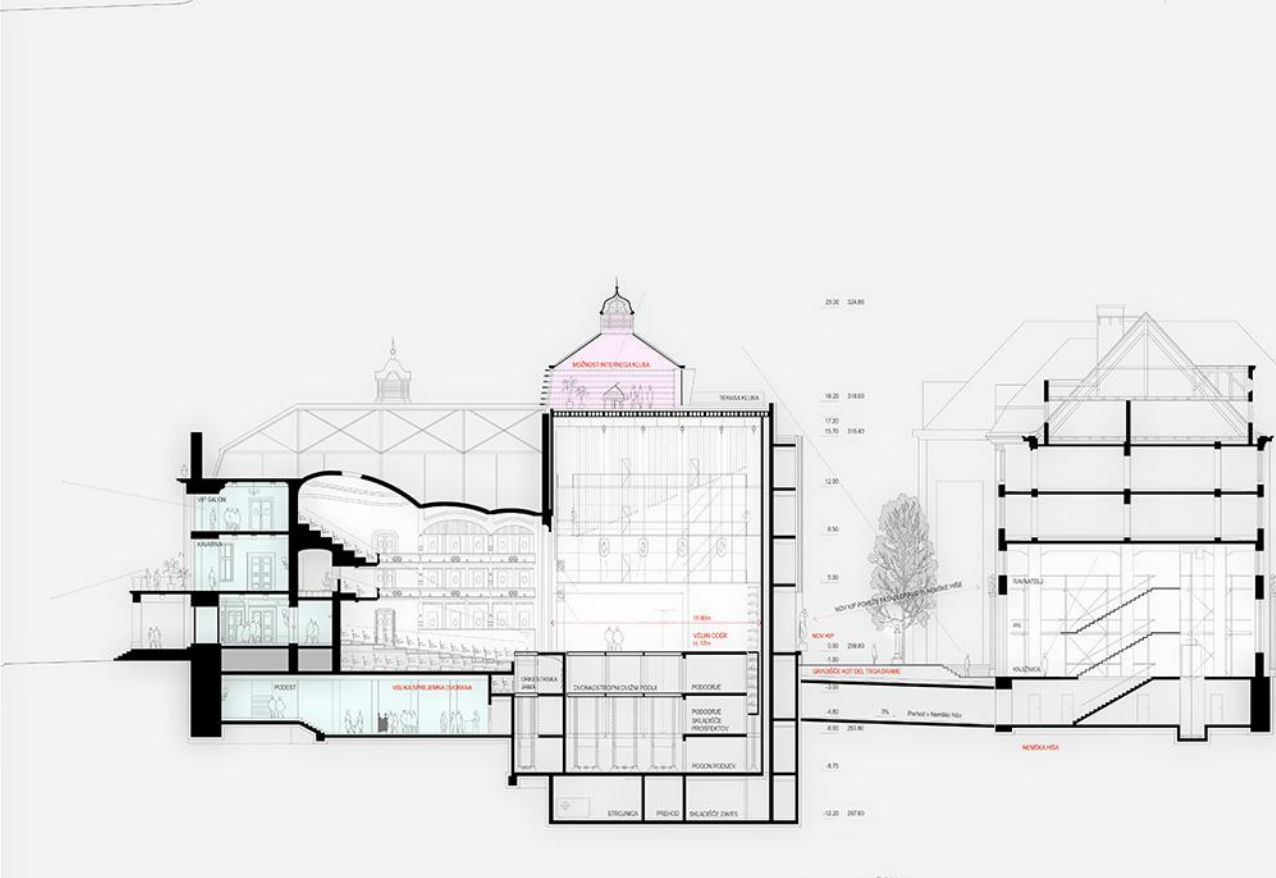
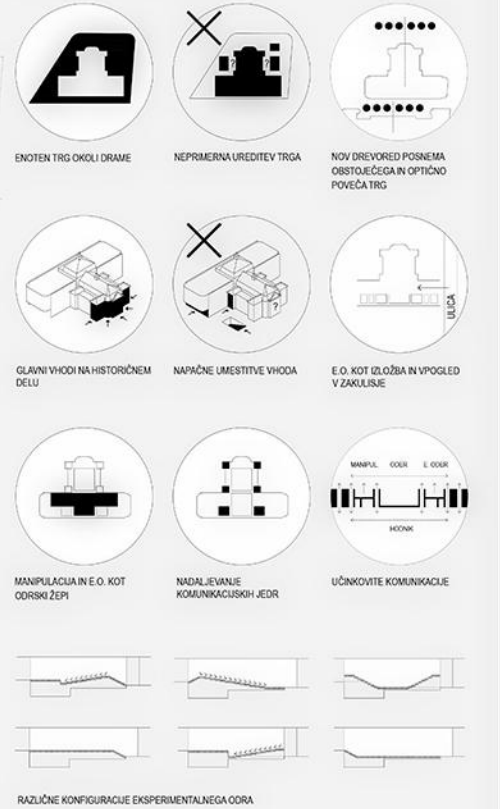

TLORIS PRITLJUČJA
MERILO 1:200

Održev, da se dotrajani odskri stop in obstoječa priročna iz 60-ih let zamenja z novim objektom, se zdi smiselna, saj obstoječi ne nudijo možnosti prilagoditve novim zahtevam sodobnega gledališča. Dejstvo, da se **potrebe take ustanove skozi čas spreminjajo**, nam torej služi kot koncept zasnove novega objekta. Ta je zasnovan na način, ki omogoča čim večjo **fleksibilnost prostorov**. Nosilne stene prizidkov so z izjemo komunikacijskega jedra pomaknjene na fasado in s tem ustvarjajo velik prostor, ki se prilagaja trenutnim potrebam uporabnika. Glavni hodnik je umeščen na južno stran in tako omogoča čim **hitrejšo horizontalno komunikacijo** in prehod z ene strani prosta odra na drugo. Nanj se pripenjata dve komunikacijski jedri, ki sta po vzdolžni osi glavnega odra umeščeni simetrično in tako nudita **efektivno vertikalno komunikacijo** tako oseba kot tudi večjih scenških elementov.

Funkcionalna razporeditev glavnih prostorov sledi podznanemu konceptu v naslednji nalogi. Odrska plošev se smiselno poveča. Višina odrskega stopa zaradi omembe gabaritov ostane enaka. Pododje pa se poglubi v treh nadstropjih, zamaknjenih od ostalega objekta za pol etabe. Na zahodni strani odrskega stopa ob Igriški ulici so urejeni dostava in manipulacijski prostor ter službeni vhod za zaposlene. Na vzhodni strani pa je umeščen eksperimentalni odra, ki skupaj z manipulacijskim prostorom tvori **odrske župe**, kadar predstava ni na poteklini. Eksperimentalni odra se navadno ne uporablja na Slovensko ostan in tako v pomirni podji ponuja kar najbolj raznovrstno uporabo. Ko to ni potrebno, je **dvorana odprta na ulico** in služi kot **tribuna** dopolnjevanja v Drami ali kot **priljubljena galerija**. Vse prostore povezuje širok hodnik na južni strani objekta ki sega od Igriške ulice do Slovenske ostan. Nanj se pripenjata tudi dve komunikacijski jedri, ki sta po vzdolžni osi glavnega odra umeščeni simetrično in tako nudita čim **hitro komunikacijo** tako oseba kot tudi večjih scenških elementov.

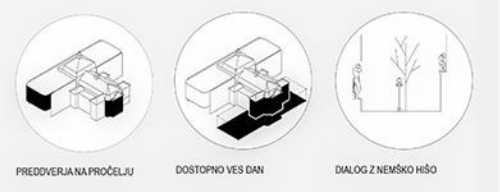
NADSTROPJA NEMŠKE HIŠE
MERILO 1:200

V soednji Nemški hiši se umešča uprava in knjižnica. Prostor, ki je prvotno služil kot skladišče scenških elementov, je pri preoblikovanju s svojo impozantno višino vreden posejčno pozornosti. Zaradi obsežnega programa je potrebno razdeliti prostor na tri etabe. Te stojijo na lastni kovinski konstrukciji, ki spominja na originalna obsejba scen in se tako umalno od obstoječih sten. Obokolišči višine prostora se dhrani z umikem etaj na vzdolžne stranice dvorane, osrednji del, kjer so stopnice in dvigala, pa je prost in omogoča pogled preko obeh etaj vse do stopa. Pisarne so do smiselne meje zasnovane kot enoten prostor, predeljen le z opremo.

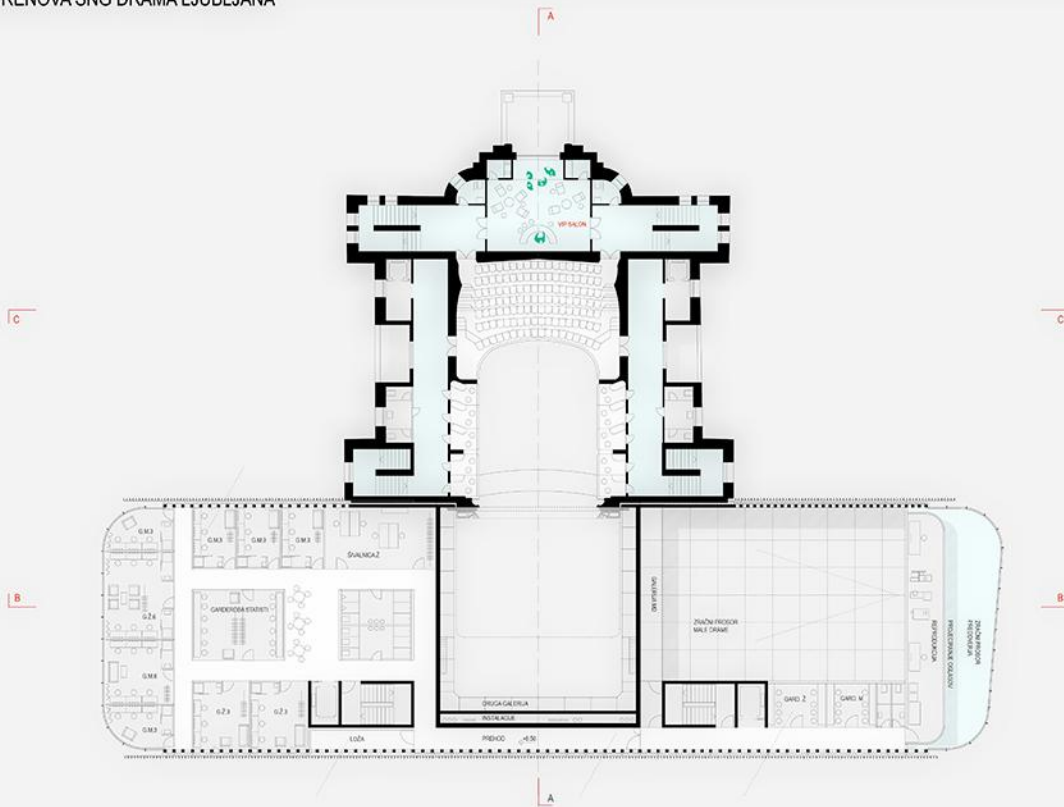

PREČNI PREREZ A
MERILO 1:200

Prečje histončnega dela ostane glavna reprezentativna fasada z obstoječimi predelji in kavarno v prvem nadstropju. V tretji etaji se po potrebi umešči vip salon z ločenimi sanitarnimi in barom. Ob normalnih predstavah pa služi kot obilno predelje galerije. Obstoječi predeljem se na isti vertikalni priključi še glavna sprejemna dvorana in kleč, kjer se nahaja blagajna, trgovina in garderoba. Od tu se dostopa tudi do vestibula Mali drame in Eksperimentalnega odra. Obstoječi nakon dvorane velikega odra se primerno poveča in s tem omogoči boljše vizure vseh gledalcev v parterju. Z novo ploščo pod parterjem se pridobi prostor za pogljobev parterja, ki se tako lahko poravnava z odskri ploščijo. Tako so omogočene predelje, ki z fiksnim našlosem maso izvedljive. Pododje od ostalega objekta zamaknjeno za pol etaje. V obstoječi kupoli, ki ob ozelenjeni strehi postane nekakšen paviljon anedi parka pa se uredi sekundarni inteni klub, ki bi z detro zastakljivo kupole ponujal navdajajoče poglede v vse smeri naba.

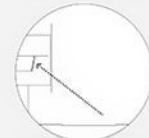

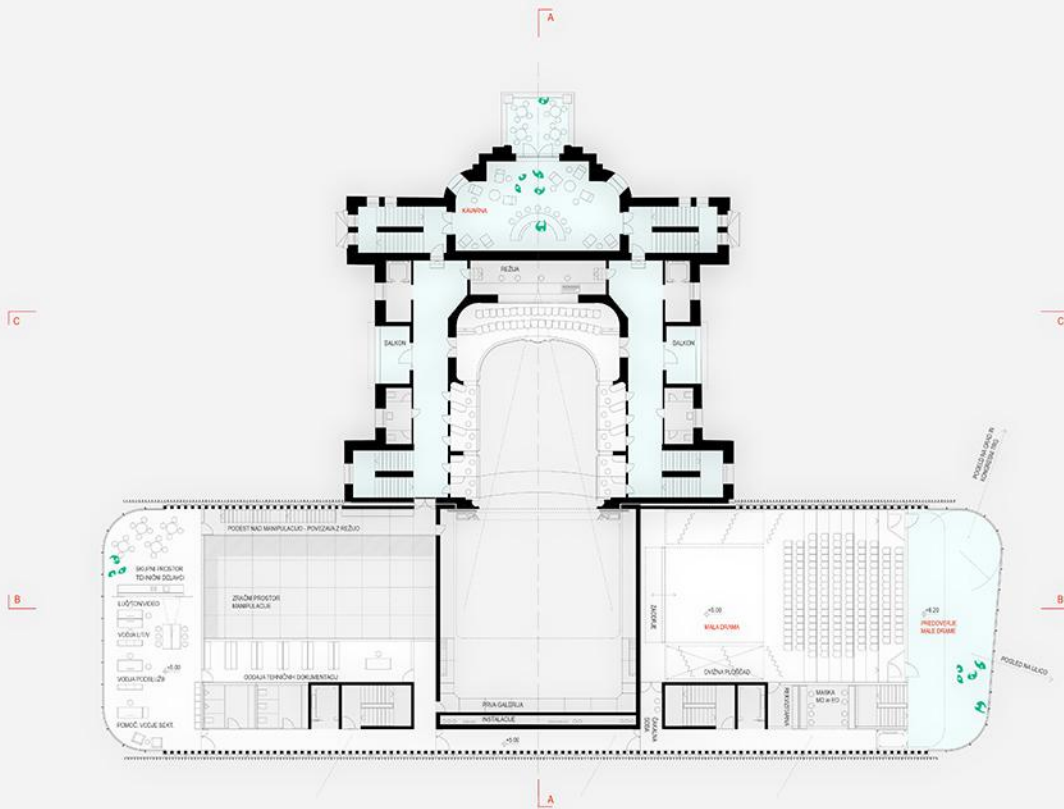
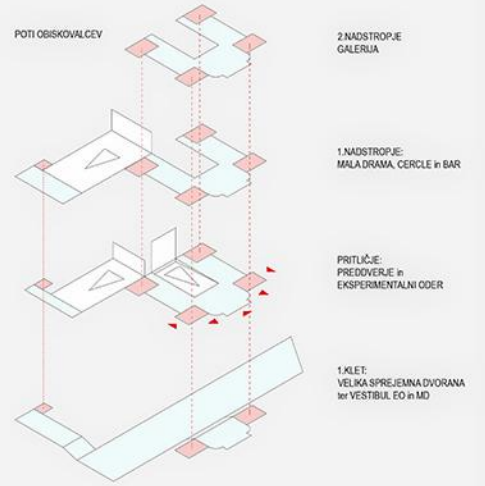

TLORIS 2. NADSTROPJA
MERILO 1:200

V historičnem preddverju je breže predverje, ki se po potrebi uporabi kot Vp salon z ločnimi sanitarijami in barom. Tabela se zaradi dvigal prostori na mesto današnjih garderob za bljukeje. V novem delu so na zahodni strani odnosa stropa prostori za igralce, Garderobe, šivalnica in umivalnica. Tu je še manjši skupni družabni prostor ter balkonska niša, skrita za kamnito fasado. Na vzhodni strani, kjer prevladuje značni prostor Male drame se nahajajo rjani sprejemni prostori: ženska in moška garderoba, toaleta ter reprodukcija, ki omogoča dobro vizuro po obeh dvorani. Na zunanji obojeni steni režije, ki je dobro vidna s Slovenske ceste je možnost projekcija oglasov za tekoče predstave in tako nadomesti klasične tablorne oglase na fasadi.

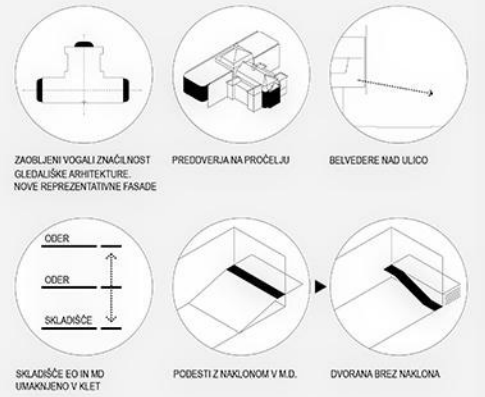

OGLASI ZA TEKOČE PREDSTAVE

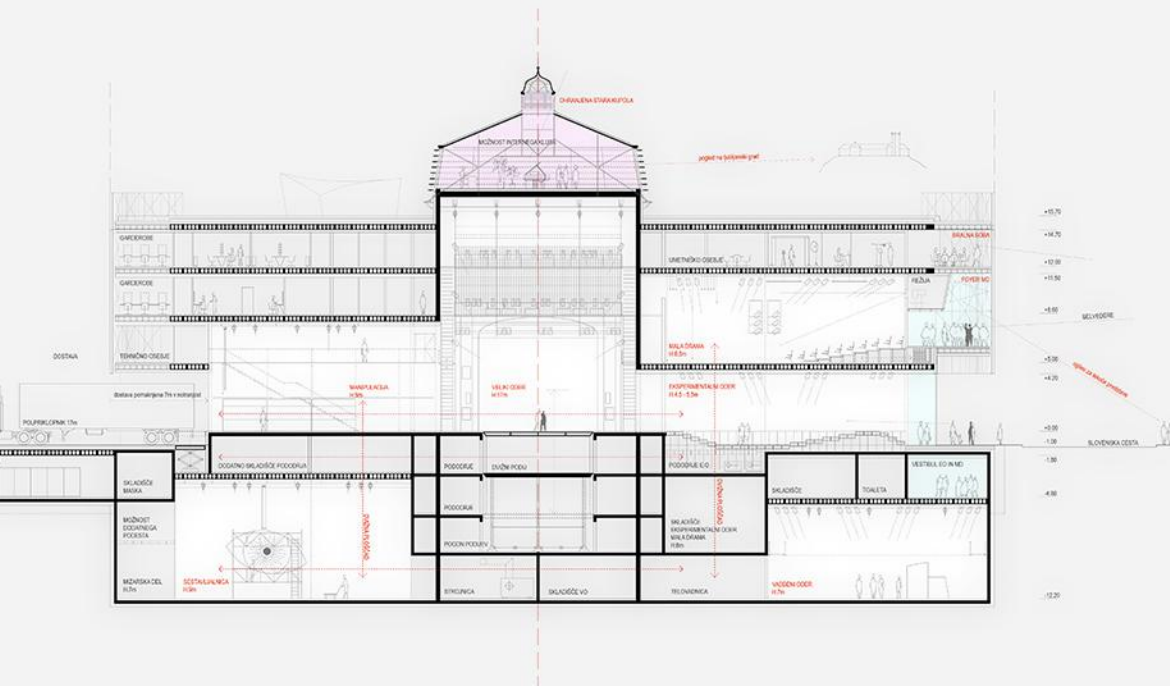

TLORIS 1. NADSTROPJA
MERILO 1:200

Kavarna v prvem nadstropju starega objekta se ohrani, saj so zdi pozicija in te najbolj smiselna: Ohranja življenje v historičnem delu, nudi edino teraso na objektu s pogledom na trg, predvsem pa lahko služi tudi kot bar med samimi predstavami. Dvigali s predprostorom sta skriti v sedanjih toaletah, ki se po prenovi prestavijo na drugo stran balkona. Režija in reprodukcija ostane na sedanjih lokacijah. Ločeni sobi se združijo v en prostor, ki nudi boljše vidljivost na oder. Nad središčem novega dela se nahajajo pisarna tehničnega osebja, do katerih vodi kolona stopnic, ki ne ovirajo umetniškega osebja med predstavami in nudijo učinkovito komunikacijo tudi med predstavami. Ti prostori so povezani tudi z režijo v historičnem delu. Nad Slovensko cesto se v tem nadstropju nahaja Mala drama in njeno predverje. Dvorana je zastavljena kor enoten prostor z rahlim naklonom sedežev. Montažni podstati se po potrebi združijo v za to pripravljeno nišo. Zadržuje se prilagajanje potrebam posamezne predstave, saj pomembna stena poudarja ali zmanjšuje oder in zadnje. Predverje dvorane lahko opremo kot belvedere nad glavno ulico v mestu, ki ponuja lepe poglede na trg, vzdolž ulice vse do parka Zvezda ter ljubljanskega gradu.

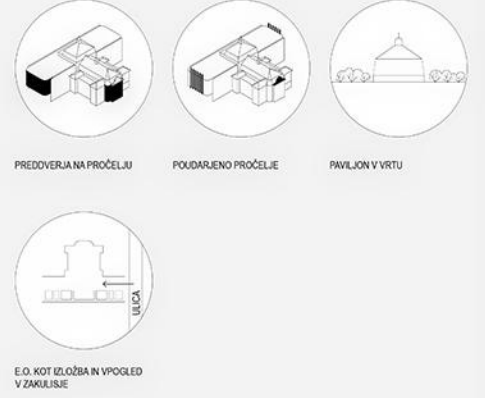

ZAOBLJENI VOGLALI ZNAČILNOST GLEDALIŠKE ARHITEKTURE NOVE REPREZENTATIVNE FASADE
PREDVERJE NA PROČELJU
BELVEDERE NAD ULICO
ODER
ODER
SKLADIŠČE
SKLADIŠČE EO IN MD UMAKNJENO V KLET
PODESTI Z NAKLONOM V M.D.
DVIORANA BREZ NAKLONA

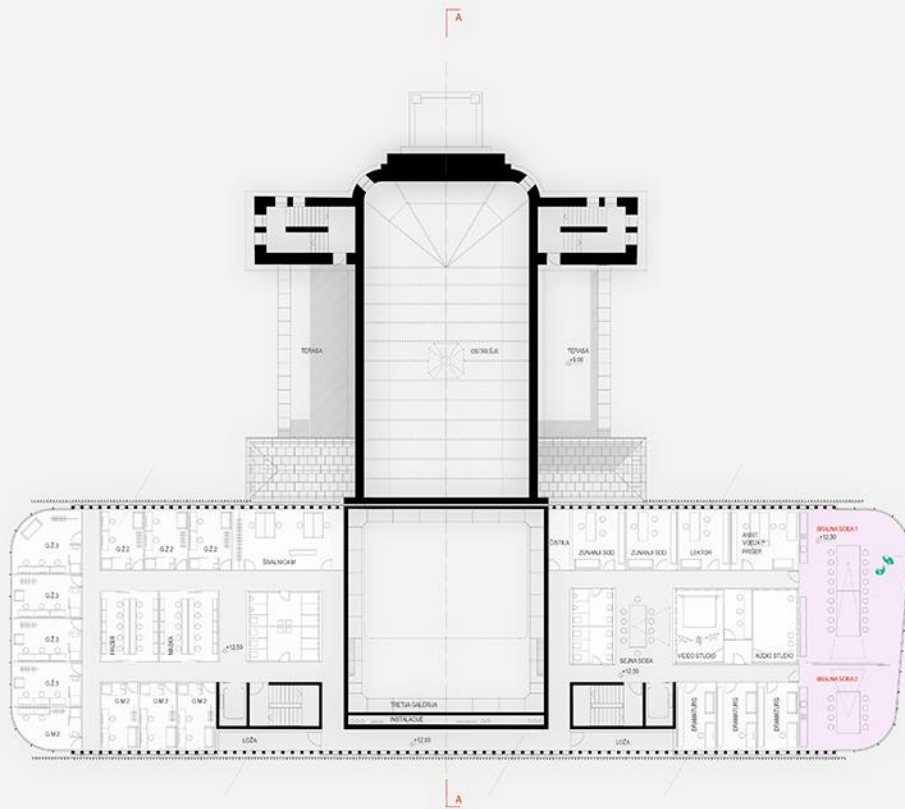
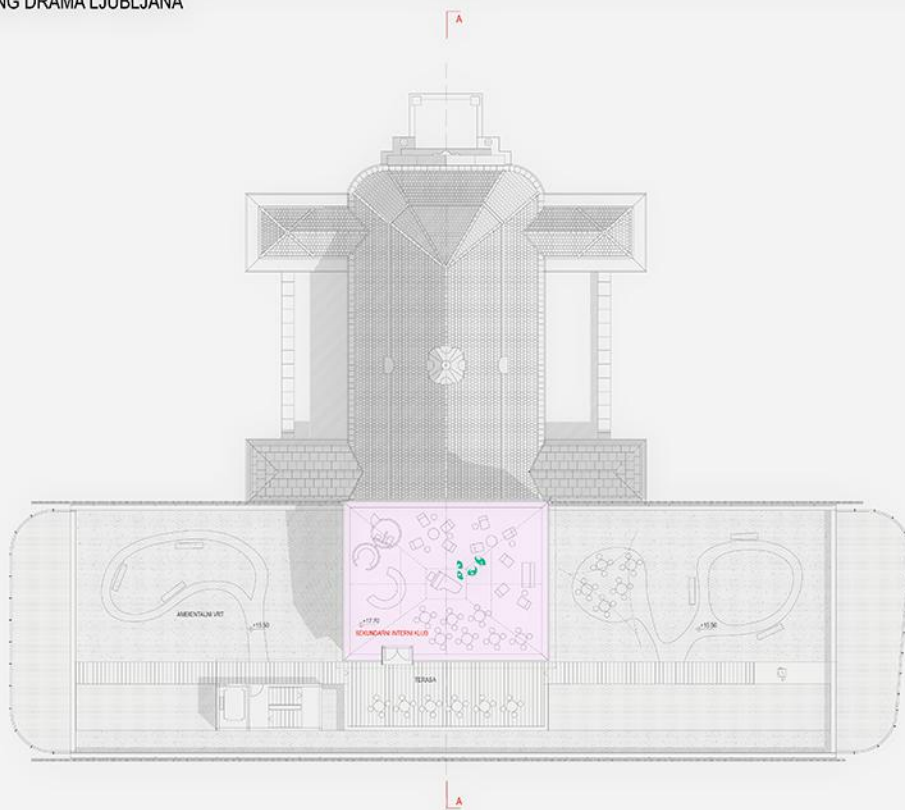
VZDOLŽNI PREZ B
MERILO 1:200

Prez dobro predstavi celoten nov prizidek, saj so vidni vsi glavni prostori v njem. V kleti sta sestavljenica in vadbeni oder s sprejemnim programom ter tehnični prostori. Podstati je unajeno v trih nadstropjih, zamaženih od ostalega objekta za pol etaje. Manipulacija se po obeh straneh prostora neposredno navzgor na glavni oder, ta pa na eksperimentalni oder. Oder se odpira na Slovensko cesto in tako lahko služi kot "izložba" aktualnega dogajanja v Drami. Prometni podji omogočajo različne postavbe predstave, ki je lahko orientirana v notranost, centralno ali pa se obrne proti Slovenski cesti. Različne konfiguracije podstati se prikazuje na plakatih št. 3. Nad Eksperimentalnim odrom se nahaja Mala drama. Njeno predverje lahko opremo kot belvedere nad glavno ulico v mestu, ki ponuja lepe poglede na trg, vzdolž ulice vse do parka Zvezda ter ljubljanskega gradu. Zadnja zaobljena stena režije Male drame nudi možnost projekcija oglasov za tekoče predstave in tako nadomesti klasične tablorne oglase na fasadi. Nad predverjem se nahajata obe bralni sobi, ki ponujata enake navdihajoče poglede. V obstoječi kupaži, ki ob ozelenjeni steni postane nekakšen paviljon sredi parka pa se uredi sekundarni interni klub, ki bi z delno zasteklitvijo kupaže ponujal navdihajoče poglede v vse smeri sveta. Park okrog kupaže pa bi služil za umik umetnikov v park, ne da bi morali zapustiti objekt.

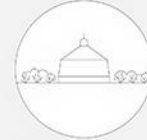
PREDVERJE NA PROČELJU
POUDARJENO PROČELJE
PAVILJON V VRTU
EO, KOT IZLOŽBA IN VPOGLED V ZAKULISJE

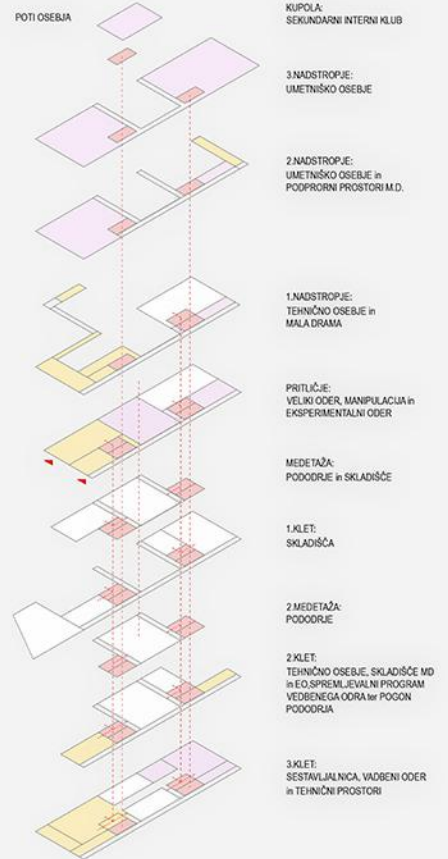

TLORIS STREHE IN KUPOLE
MERILO 1:200

V obstojajoči kupoli, ki ob ozelenjenju strehi postane nekakšen paviljon sredi parka pa se uvede sekundarni interni klub, ki bi z delno zasteklitvijo kupole ponudil navedenih pogledov v vse smeri neba. Park okrog kupole pa bi služil za umik umetnikov v park, ne da bi morali zapustiti objekt.

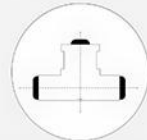

PAVILJON V VRTU

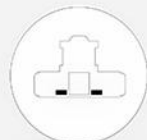

TLORIS 3. NADSTROPJA
MERILO 1:200

Zgornja etaža pa je v celoti namenjena umetnikom osebju. Zahodni del igralom, vzhodni dramaturgom, režiserjem in lektorjem. Tu sta, kot belvedere, umešeni tudi obe bralni sobi za prvo fazo snovanja predstave. Na južni strani sta dve balkonski loži, skriti za kamnito fasado.

ZAOBLJENI VOGALJI ZNAČILNOST GLEDALŠKE ARHITEKTURE. NOVE REPREZENTATIVNE FASADE

PROSTI TLOORIS V NADSTROPJIH

